

Hemmelig kobbermengde i Repparfjorden

Alle har hørt om at Nussir ASA har funnet Norges største kobberforekomst ved Repparfjorden. Denne skal gi grunnlag for hundrevis av arbeidsplasser i mange år. Men hvor mye malm er det, er all denne lønnsom å utvinne, hvor mange arbeidsplasser og hvor lenge vil det bli drift? På alle disse spørsmåla er det svært sprikende svar. Og disse opplysningene er nå tildels behandla som statshemmeligheter.

Hele grunnlaget for gruveplanen, for framtidig arbeid og inntekter er mengden av drivverdig malm. På fagspråket skilles det mellom det geologiske begrepet *ressurs*, og det økonomiske begrepet *reserve*. Det er den siste som er interessant for både gruveselskapet og samfunnet.

Da Nussir ASA søkte driftskonsesjon, var ressursene i Nussir og Ulveryggen til sammen beregna til 72 Mt med vel 1 % kobber, og skulle gi grunnlag for drift i 35-40 år. Samtidig snakka bedriftens representanter om sannsynlig drift i 50-100 år.

Myndighetene ga tillatelse til drift på grunnlag av talla fra bedriften. Gruveprosjekter som vil ha investorer må derimot dokumentere hva som er lønnsomt. Derfor måtte Nussir bestille en "mulighetsstudie" av et uavhengig konsulentselskap. Resultatet, som forelå i 2022, var en skikkelig nedtur for Nussir ASA. Reserven blei vurdert til 24,4 Mt med 0,75% kobber. Dette er 1/4 av det Nussir tidligere hadde oppgitt. Med ett slag er både driftstida og lønnsomheten redusert til en brøkdel. Denne undersøkelsen fikk ingen førstesideoppslag i avisene. Forståelig nok.

Alle gruver som har fått driftskonsesjon må hvert år levere inn en rapport til Direktoratet for Mineralforvaltning. Der skal de rapportere om "gjenstående drivverdig masse". Rapporten blir registrert i offentlig postjournal, der man kan søke om innsyn i den. I rapporten for 2021 blei dette tallet oversladda av direktoratet, som forretningshemmelighet. I rapporten for 2022 var det derimot åpent og viste 72 Mt malm. Altså var **hele** ressursen ansett som drivverdig. I 2023 gikk ikke dette lenger, da hadde konsulentvurderinga kommet, og "gjenstående drivverdig masse" var nedskrevet til 20 Mt! Men da rapporten for 2024 kom, var dette tallet igjen blitt en forretningshemmelighet, og var sladda i det dokumentet som blei levert ut.

Omtrent samtidig kom Nussirs nyskrevne avfallshandteringsplan. Der er det oppgitt at det er ressurser for omlag 20 års drift, eller 30-40 Mt drivverdig malm.

På tross av at reservene er nedskrevet og at den tekniske utviklinga gir mer automatisering, har Nussir ASAs tall på forventta arbeidsplasser de siste 15 åra **økt** fra 90 til 250.

Dette henger ikke på greip. Spørsmåla blir da:

- Når skal vi stole på talla fra Nussir ASA?
- Hvorfor skal slike tall være hemmeligstempla?
- Har de som har gitt tillatelser visst hva de har gjort?
- Får dette noen konsekvenser?

Svein Lund
gruve.info